

EUGÈNIA DE PAGÈS I BERGÉS

Presenta 'No m'ho van ensenyar a l'escola' (Pagès Editors)

“El passat condiciona molt, sobretot si s'ignora”

Què en sabem a Catalunya de la nostra pròpia història? Per què després de quaranta anys de la mort de Franco la ignorància sobre fets i persones rellevants del passat encara és tan generalitzada? A partir de 1939, Catalunya és un país que deixa d'explicar-se tant de portes enfora com a sí mateix i des de 1977, aquell enigmàtic abans de la guerra es va aclarint, però molt a poc a poc. El llibre de de Pagès és un instrument valuós per treure'ns de la ignorància, molts cops construïda amb intenció, amb dues parts: la primera, *Un passat que pesa referit a Espanya i a Catalunya*, i la segona, *Un present que grinyola*.

El llibre arrenca de preguntes que es fa.

Jo he estat professora d'història de secundària. Conec la que em van ensenyar a mi en època franquista, la que jo vaig ensenyar en el postfranquisme i també la que s'ensenyava ara. Encara hi ha buits, tergiversacions i mites que desinformen la gent. Els canals de transmissió han estat obstruïts. I el passat condiciona molt, sobretot si s'ignora.

Comença qüestionant el concepte de 'Reconquista' i acaba just abans del procés.

En el 2010, quan comença. No m'hi fico. Em pregunto com hem arribat fins aquí i el perquè.

M'ha sorprès molt el concepte de 'internacionalització de Barcelona' durant la Gran Guerra.

És un dels buits més grans, no només durant la Mancomunitat, quan, evidentment, ni se'n parlava. Posteriorment, els historiadors, per una sana reacció, estan influïts per marxisme. Els darrers 150 anys expliquem el país a través del moder-

nisme, el noucentisme i el marxisme. En els seixanta el noucentisme es menysté. En conseqüència, malgrat que la Mancomunitat i el noucentisme van tenir un gran poder conformador, ha quedat diluït i també el pes de Barcelona en l'escenari internacional.

Fa un paral·lelisme molt lúcid entre 'Charlie Hebdo' i 'El Be Negre'.

El Be Negre era *Le Canard Enchaîné* català, ferotge i valent, que es posava amb tothom. Qui va liquidar Planes, el director, va ser la FAI. També criticava Lerroux, un corrupte com els d'ara. El que passa que avui sembla que

les aigües del pantà han baixat i sura tota porqueria, la veiem. Però ja hi era.

Parla de l'any zero com el 1939, no pas el 1978.

Perquè no ens hem mogut en les bases. Els partits tradicionals continuen i Cs i PSC no serveixen, perquè no han fet l'anàlisi correcta. Es pregunten si el franquisme va ser un accident històric?

Vostè sí que ho fa.

Hi ha proves que va ser un fallit intent de reconstruir *El Imperio español*.

Utilitza referents contemporanis que tots coneixem: Canosa, Soler, Suso de Toro, Torra, inclús Perich o Jaume Cabré.

Sí. Cal que la història —que és complexa— es faci atractiva. Els historiadors són els periodistes del passat i, en alguns casos, no hi ha voluntat de transmissió. Jo sí que la tinc, potser perquè sóc professora des de fa molts anys.

Com veu el 'procés'?

Això és una revolta. Els llibres d'història parlaran de rebel·lió, no de *procés*. Després d'aquest set anys tan calents jo em pregunto: hi ha cap altra alternativa?

“ Els set darrers anys de Catalunya em fa preguntar-me: hi ha altra alternativa? ”